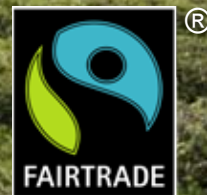

ASOCIACE PRO FAIR TRADE

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2008

Obsah

Úvodní slovo	4
Členské organizace	8
Fair trade	10
V čem je fair trade fér?	10
Mezinárodní fair trade organizace	12
Fair trade v České republice	16
Asociace pro fair trade	26
O Asociaci	26
Členské organizace v roce 2008	30
Projekty	32
Plány do budoucna	38
Finanční zpráva	39
Partnerské organizace	41
Poděkování	41
Kontakty	42

Je to již čtyři roky, co byla Asociace pro fair trade založena třemi nevládními organizacemi a co se jejich společná a nejasná vize zhmotnila v rychle se rozvíjícím trhu s fair trade produkty. Od té doby se hodně událo. Zvyšuje se zájem českých spotřebitelů a spotřebitelek o tyto produkty, roste trh a s ním také Asociace. Počet členských organizací se v minulých letech rozšířil o nové firmy angažované v prodeji a propagaci fair trade, až se ustálil na současném čísle šest.

Fair trade se pomalu ale jistě stává standardem, o kterém každý alespoň něco slyšel.

V podvědomí se pak spotřebiteli/spotřebitelce vybaví, že jde o produkty, které nějakým způsobem pomáhají v zemích, kde mají dokonce ještě více problémů s obstaráním prostředků na příjemný život, než máme my.

Nelze čekat, že se všichni s touto myšlenkou okamžitě ztotožní. Česká republika žila dlouhá léta v mezinárodní a informační izolaci a problémy rozvojových zemí, které západní koloniální mocnosti řešily každým dnem, se nás přímo netýkaly. Po zkušenostech z minulého režimu jsme také trochu více podezřívaví k příliš bohulibým myšlenkám o pomáhání chudým a spravedlnosti v mezinárodních obchodních vztazích.

Produkty ze spravedlivého obchodu jsou k nám navíc dováženy a zpracovávány v minimálních množstvích, což navyšuje cenu a odrazuje další skupinu potenciálních zákazníků a zákaznic. Na vině je i navyklý způsob konzumace některých pochutin, které se k nám z rozvojových zemí dovážely. Např. kávu jsme naučeni konzumovat „na turka“ v podobě neurčité levné směsi neidentifikovatelného původu a kvality oproti jednodruhovým kávám s výraznou a novou chutí danou oblastí původu. Díky navázání vztahu mezi spotřebitelem a producentem je však toto typ produktu, který se v systému fair trade objevuje častěji. Podobná situace je i s čokoládou a čajem. Neměli bychom však zapomínat také na

řemeslné výrobky, jejichž prodej je rovněž významnou součástí českého fair trade trhu.

Jak je ale znát z prostého pozorování trendu, roste trh o více než 50 % za rok a spotřeba těchto produktů již dosahuje více než 40 milionů korun. V době světové ekonomické krize a všeobecného poklesu výdajů na spotřební produkty je to pozoruhodné číslo. Fair trade se objevuje v nově vznikajících sítích speciálních fair trade obchůdků, běžných i internetových obchodech, supermarketech, firmách, státních úřadech a univerzitách. Díky různým informačním aktivitám členských organizací Asociace se konají kampaně, informační stánky, výsta-

vy, objevují se články v celostátních médiích apod.

Fair trade v České republice má před sebou nicméně ještě dlouhou cestu, než se stane standardní nabídkou většiny prodejních míst a spotřebním produktem většiny domácností. Teprve poté se s tímto svým postojem budeme moci zařadit mezi ostatní vyspělé země, kterým není lhostejný život malých a chudých producentů a producentek v „exotických“ oblastech Afriky, Asie a Latinské Ameriky.

Jiří Hejkrlík

předseda Asociace pro fair trade

Zralé, tmavě červené, právě sklizené plody kávy.

Fair trade družstvo ISMAM v Mexiku.

Foto: Škola kávy.

V roce 2008 byly členy Asociace pro fair trade tyto organizace:

Ekumenická akademie Praha o.s.

Na Míčánkách I; 101 00 Praha 10

Tel. +420272733044

tel. a fax +420272737077

fairtrade@ekumakad.cz

www.fair-bio.cz

Fairově s.r.o.

Pastevců 19; 149 00 Praha 4

Tel.: +420272654010, fax.: +420226210140

obchod@fairove.cz

www.fairove.cz

Obchůdek jednoho světa

- Jeden svět o.p.s.

Korunní 60; 120 00 Praha 2

Tel. +420733538680

obchudekjs@seznam.cz

www.jedensvet.org

Excellent
Plzeň s.r.o. FAIR TRADE

EXCELLENT Plzeň s.r.o.

Sněženková 8; 326 00 Plzeň

Tel. +420241404142, +420602190960

fairtrade@explzen.cz

www.explzen.cz

Fair Trade Centrum s.r.o.

Obroková 4/6; 669 02 Znojmo

Tel. +420728979188

info@ftcentrum.cz

www.ftcentrum.cz

Společnost pro Fair Trade o.s.

Kounicova 42, 602 00 Brno

Tel/Fax: +420543214002

info@fairtrade.cz

www.fairtrade.cz

Foto: Excellent Plzeň.

V ČEM JE FAIR TRADE FÉR?

Než vám představíme Asociaci pro fair trade a její aktivity v roce 2008, pojďme si připomenout základní informace o tom, co termín fair trade přesně znamená, a seznámit se s mezinárodními organizacemi působícími v této oblasti.

Spravedlivý obchod

Fair trade aneb spravedlivý obchod je obchodní partnerství, jehož cílem je přímá a účinná podpora znevýhodněných výrobců z rozvojových zemí. Základním kritériem fair trade je mj. transparentnost a dlouhodobost obchodních vztahů, přičemž budování kapacit producentů a jejich organizací hraje zásadní roli. Fair trade je založen na dialogu a respektu a usiluje tak o větší rovnost v mezinárodním obchodě.

Spravedlivá cena

Fair trade vždy garantuje výrobcům minimální výkupní cenu, která pokrývá náklady na produkci a zajišťuje jim přiměřenou mzdu. Hlavním kritériem pro stanovení minimální ceny není trh, ale zajištění životního minima zaměstnancům.

Příležitost, ne charita

Fair trade poskytuje konkrétním lidem v rozvojových zemích šanci vymanit se z bludného kruhu chudoby vlastními silami a žít důstojný život.

Životní postoj, ne image

Fair trade nám spotřebitelům dává jedinečnou možnost, jak snadno a účinně podpořit alternativní ekonomický model, dát

Nařezávání kakaových bobů - fair trade družstvo El Ceibo, Bolívie.

Foto: Lukáš Lédl.

hlas jinému způsobu obchodování a výroby a získat výrobky každodenní spotřeby za odpovídající cenu.

Ochrana životního prostředí

Spravedlivý obchod přispívá k udržitelnému rozvoji šetrným zemědělstvím, které v mnoha případech splňuje standardy biozemědelství.

Zaručená kontrola pravosti a jakosti

Mezinárodní organizace pravidelně kontrolují dodržování standardů a kritérií fair trade. Tím je spotřebitelům poskytnuta záruka autentičnosti daných výrobků.

MEZINÁRODNÍ FAIR TRADE ORGANIZACE

FLO – Fairtrade®

Fairtrade Labelling Organizations International (FLO), založena v roce 1997, je neziskové sdružení 19 národních organizací, které propagují a poskytují Fairtrade certifikační známku v příslušných zemích, tří sdružení producentů a dvou přidružených organizací.

FLO je hlavní orgán, který stanovuje Fairtrade standardy pro certifikované výrobky. Její přidružená firma FLO-Cert pravidelně kontroluje a certifikuje přes 500 producentů organizací ve více než 50 zemích v Africe, Asii a Latinské Americe. Fairtrade standardy jsou vyvíjeny tzv. Komisí FLO pro standardy, která se skládá z certifikač-

Ochranná známka Fairtrade®

Mezinárodní certifikační známka Fairtrade® je exkluzivním vlastnictvím FLO a je mezinárodně zaregistrována jako ochranná obchodní známka. V České republice je registrována u Úřadu průmyslového vlastnictví. Tato známka má vysokou morální a finanční hodnotu a musí tak být i prezentována.

Použití známky má jednoznačná pravidla, například:

Je zakázáno reprodukovat nebo kopírovat certifikační známku v jakékoli formě bez předchozí autorizace FLO.

Známka nesmí souviset s výrobky, které nebyly Fairtrade® certifikovány a nesmí být používána mimo kontext výrobku, který ji opravdu nese.

Jediná možnost použití známky bez spojitosti s konkrétním výrobkem, který ji nese, je za účelem informování o tom, co tato známka znamená. I v tomto případě však může být známka použita až po písemném schválení ze strany FLO. (více na www.fairtrade-asociace.cz)

ních národních iniciativ, organizací producentů, obchodníků a externích expertů.

Asociace pro fair trade také letos intenzivně jednala o vstupu do FLO a jejím cílem je stát se v roce 2009 její součástí. Jakožto člen FLO bude Asociace reprezentovat a podporovat systém Fairtrade v České republice.

(www.fairtrade.net)

WFTO

World Fair Trade Organization (Světová organizace pro fair trade), dříve IFAT (International Fair Trade Association), je celosvětovým sdružením více než 350 organizací 100 % se zabývajících fair trade. WFTO funguje v sedmdesáti zemích světa - v Africe, Asii, Evropě, Latinské a Severní Americe a v Pacifiku. Členy jsou jak malé

producentů organizace, tak i velké kooperativy, dodavatelé, jednotlivci i obchody s obratem několika milionů eur. Dvě třetiny všech členů WFTO pocházejí z rozvojových zemí. WFTO vyvinula 10 mezinárodních standardů pro fair trade organizace. (www.wfto.com)

EFTA

European Fair Trade Association (Evropská asociace pro fair trade) je spojení jedenácti velkých fair trade obchodních organizací z devíti evropských zemí. Členové EFTA spolu úzce spolupracují při poradenství a kontrole fair trade partnerů a při lobbyingu v EU.

(www.eftafairtrade.org)

NEWS!

Network of European Worldshops (Síť fair trade obchůdků). Tato síť byla založena roku 1994 a zastupuje přes 2 500 obchůdků v západní Evropě. Jejím cílem je propagace a osvěta v oblasti fair trade a spolupráce s dalšími mezinárodními organizacemi (WFTO, EFTA, FLO) (www.worldshops.org)

FINE

FINE je neformální sdružení čtyř hlavních fair trade organizací:

FLO

IFAT, nyní WFTO

NEWS!

EFTA

Cílem FINE je politická lobby na evropské úrovni, sjednocení hlavních fair trade standardů, zvýšení kvality a efektivity monitoringu a jednotné poskytování informací. FINE nemá formální strukturu, ani rozhodovací pravomoci. (www.fairtrade-advocacy.org)

Fermentace čerstvě sklizených kávových bobů - Mexiko. Foto: Škola kávy.

FAIR TRADE V ČESKÉ REPUBLICE

Neustále rostoucí zájem o fair trade

I v době celosvětové finanční krize, která se projevuje mj. poklesem prodeje spotřebního zboží, se zájem o výrobky fair trade v České republice každým rokem zvyšuje.

Maloobchodní obrat produktů fair trade tak dosáhl v loňském roce rekordních 41 milionů korun, zatímco předloni (v roce 2007) to bylo 27 milionů. Podle odhadu Asociace pro fair trade se obrat pohyboval v roce 2006 kolem 10 milionů a v roce

2005 činil 3 miliony korun. Celkový obrat tak během čtyř let vzrostl v České republice téměř čtrnáctkrát.

O tento růst se zasloužily jednak členské organizace Asociace pro fair trade, jejichž podíl z celkového obratu činil 30 milionů korun, ale také další prodejní místa, především obchodní řetězce. Rostoucí prodej je dokladem výrazného zvyšování povědomí veřejnosti o fair trade a jejího zájmu o nákup etických produktů.

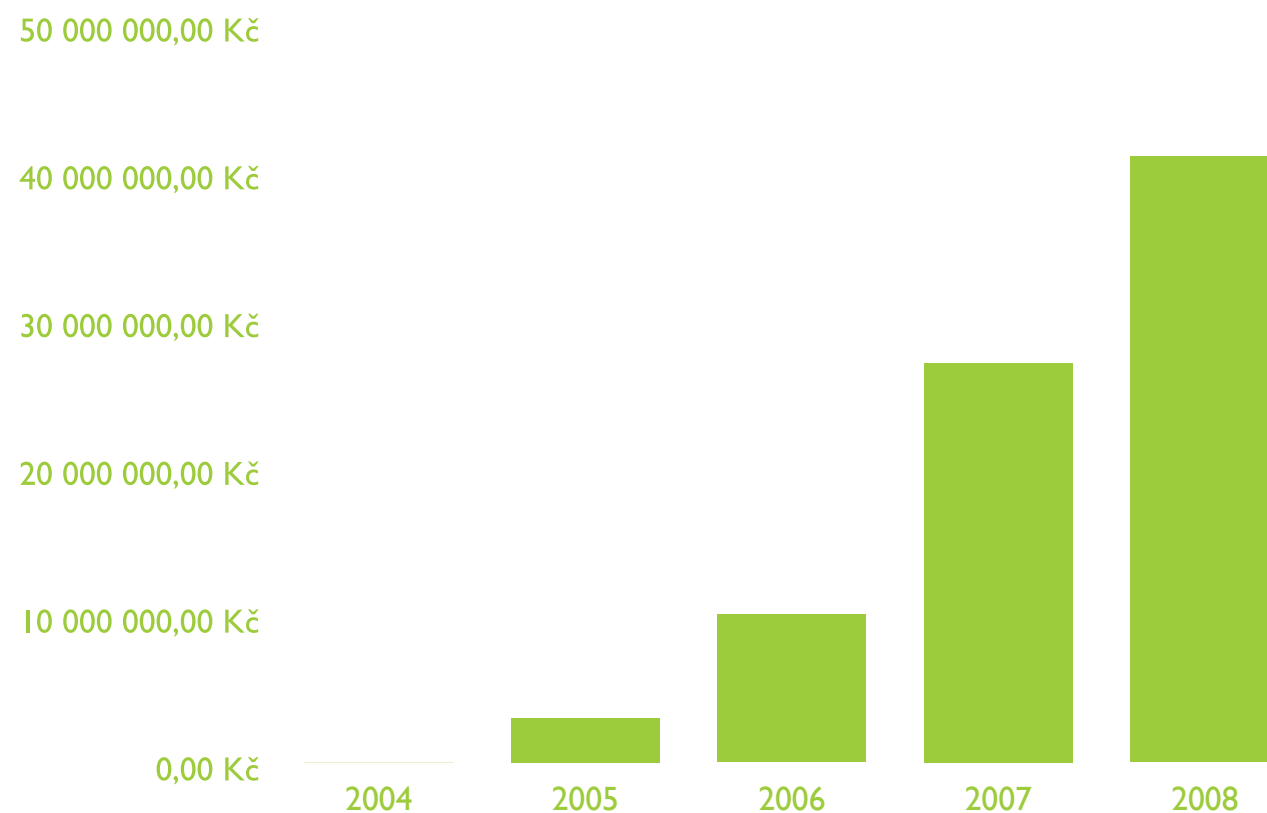
Neustále rostoucí zájem o fair trade

Nejvíce výrobků fair trade nakoupili vloni Češi a Češky v prodejnách biopotravin, 50 %, což je stejně jako v roce 2007. Svůj podíl naopak navýšily specializované obchody a to z 12 % v roce 2007 na 20 % vloni. Významným prodejním místem jsou rovněž obchodní řetězce s podílem 15 %, jejich podíl loni klesl o 5 % - jedná se o síť v Drogerie DM a Marks&Spencer. Nadále se také zvyšuje prodej přes internet, který se na celkovém obratu podílel 10 %, tedy

o 4 % více než v roce 2007. Podíl nezávislých prodejen potravin vloni klesl na pouhých 3 %. V gastronomii se uplatnila 2 % dovážených výrobků fair trade.

Specializované fair trade obchůdky jsou obdobou německých Weltläden, britských Worldshops, francouzských Artisans du monde nebo italských Bottega del mondo. Jedná se o maloobchodní prodejny fair trade výrobků řemeslného i potravinového

1994	2003	2003	2004	2004	2005	2006	2006	2007	2008
o.p.s. Jeden svět zakládá v Praze Obchůdek jednoho světa	Ekumenická Akademie Praha (EAP) se začala zabývat problematikou fair trade - první mezinárodní seminář o fair trade	založení Společnosti pro Fair Trade a rozvojové vzdělávání v Brně a postupné otevírání Obchůdků NaZemi v dalších městech (Olomouc, Pardubice, Polička, Praha, Trutnov, Ústí)	EAP dováží první Fairtrade® potraviny	Jeden svět, EAP, Společnost pro Fair Trade a rozvojové vzdělávání zakládají Asociaci pro fair trade	založení Fair trade centra s.r.o. ve Znojmě	vznik Fairově s.r.o. v Praze	Marks & Spencer uvádí na zahraniční i český trh výrobky Fairtrade®	vznik Excellent Plzeň s.r.o.	vznik Mamacoffee s.r.o. - první česká pražírna Fairtrade® kávy a síť kaváren v Praze

Celkový maloobchodní obrát fair trade produktů v ČR

(Zdroj: Asociace pro fair trade, 2009)

ho charakteru. V České republice se jich v současné době nachází osm.

I u nás se v poslední době objevuje tendence zavádět fair trade do super a hypermarketů. K Drogerii DM, Marks&Spencer a Makro, se v roce 2009 přidaly také Globus a Tesco. Fair trade je rovněž dostupný ve specializovaných e-shopech či jako součást širšího sortimentu virtuálních obchodů. Zvyšující se popularitu fair trade potravin dokládá také jejich uvedení v restauracích Eurest a zařazení do katalogu společnosti Office Depot a Activa. Od roku 2008 funguje také první česká pražírna Fairtrade® certifikované kávy Mamacoffee. Na zvýšení spotřeby fair trade kávy má tedy významný podíl i tato, v České republice svého druhu dosud jediná, společnost.

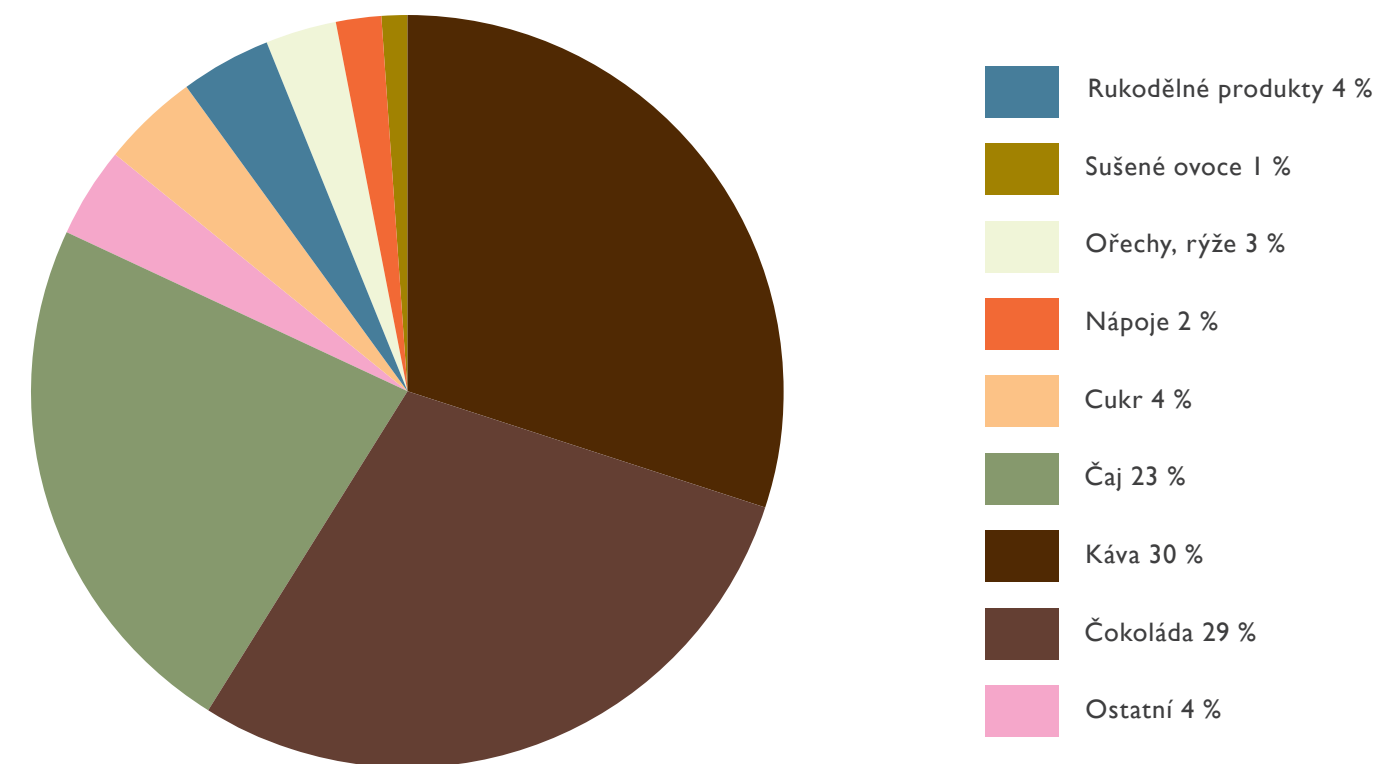
A co nám nejvíce chutná ?

Největší oblibě se v České republice tak jako i v předešlých letech těší pochutiny každodenní spotřeby, především káva, čaj a čokoláda. Postupně roste také prodej řemeslných výrobků, jejichž sortiment se výrazně rozšířil a zvýšila se jejich dostupnost.

Největší produktovou kategorií je nicméně kakao, čokoláda a cukrovinky s podílem na celkovém obrátu 28 % (32 % v roce 2007), káva 26 % (28 % v roce 2007) a čaj 18 % (beze změny). Podíl cukru a dalších sladidel se vloni meziročně zvýšil ze 4 % na 6 %. Prodej nápojů se zvýšil ze 2 % na 3 %, semen, ořechů a rýže ze 3 % v roce 2007 na 4 % vloni a prodej sušeného ovoce představuje 1 % z celkového obrátu. Nepotravinářské zboží ze systému fair trade se na

obratu vloni podílelo 12 %, což představuje trojnásobný nárůst oproti stavu v roce 2007. Jedná se zejména o textil, oblečení a řemeslné výrobky od módních doplňků přes potřeby pro domácnost až po hudební nástroje.

Rovněž sortiment produktů se u nás neustále rozšiřuje. Českým specifikem však zůstává prodej pouze trvanlivých potravin a řemeslných výrobků, zboží s krátkodobou spotřební lhůtou (např. banány a jiné ovoce či květiny) se u nás zatím neprodává.

Fair trade produkty dle prodejnosti v ČR

(Zdroj: Asociace pro fair trade, 2009)

Přehled veškerých do ČR dovážených fair trade produktů

(Zdroj: Asociace pro fair trade, 2009)

Země původu	Národní certifikační iniciativa	Zpracovatel	Veškeré fair trade produkty	Produkty s Fairtrade® certifikací
Belgie	Max Havelaar Belgium	MIKO	káva	káva
Dánsko	Fairtrade Maerket Danmark	Danisco	cukr	cukr
		Urterkram International	kosmetika, vata	kosmetika, vata
		Toms Confectionary Group	kakaové produkty	kakaové produkty
Francie	Max Havelaar France	Centre de caféologie	káva	káva
		Lobodis	káva, čaj, čokoláda, rýže, kakao	káva, čaj, čokoláda, rýže, kakao
Itálie	Fairtrade TransFair Italy	Caffe Goppion	káva	káva
		Caffe Molinari	káva	káva
		Commercio Alternativo - Equo solidale	čokoládové produkty, koření, čaj	koření, čaj, čokoládový krém
Nizozemí	Max Havelaar Netherlands	Algra Mocca d'Or Zwolle	káva	káva
		Bonvita	čokoláda	čokoláda
		Simon Lévelt	káva	káva

Země původu	Národní certifikační iniciativa	Zpracovatel	Veškeré fair trade produkty	Produkty s Fairtrade® certifikací
Německo	TransFair Germany	dwp	Káva, čaj, čokoláda, ovocné cukrovinky, džusy, koření, kokosové mléko, likéry, oleje, ořechy	
		El Puente	káva, víno, čaj, kakao, koření, čokoláda, guaranové výrobky, nápoje, olej, cukrovinky, ořechy, sušené ovoce, rýže, cukr	káva, víno, čaj, kakao
		GEPA	čaj, káva, marmeláda, džusy, víno, cukrovinky, čokoláda, cukr, rýže, medové produkty, kakao, ovocné produkty, perník, arašídové máslo, cukr, fotbalové míče	čaj, káva, marmeláda, džusy, víno, cukrovinky, čokoláda, cukr, rýže, medové produkty, kakao, fotbalové míče
		J. J. Darboven Holding	káva	káva
		VitaVerde GmbH	ledový čaj	ledový čaj

Země původu	Národní certifikační iniciativa	Zpracovatel	Veškeré fair trade produkty	Produkty s Fairtrade® certifikací
Rakousko	Fairtrade Austria	Egger	cukrovinky	cukrovinky
		Eine Welt Handel	káva, víno, cukr, sušené ovoce, koření, čaje, oleje	káva, víno, cukr
		EZA	koření, nápoje, čaj, káva, čokoláda, quinoa, rýže, džusy, cukr, marmeláda, fotbalové míče	nápoje, čaj, káva, čokoláda, quinoa, rýže, džusy, cukr, marmeláda, fotbalové míče
		Pfanner	mangový, pomerančový, multivitaminový džus	mangový, pomerančový, multivitaminový džus
		Rauch Fruchtsäfte	pomerančový džus	pomerančový džus
		Reinhard Schweitzer	káva, ledová čokoláda	káva, ledová čokoláda
		Zotter Schokoladen-manufaktur	čokoládové tyčinky	čokoládové tyčinky
Velká Británie	The Fairtrade Foundation	Cafedirect	káva, kakao, čaj	káva, kakao, čaj
		Clipper	čaj, káva, horká čokoláda	čaj, káva, horká čokoláda
		Debenhams	oděvy	oděvy
		Divine chocolate	čokoládové produkty, kakao	čokoládové produkty, kakao
		Green & Blacks	čokoládové produkty	
		Hampstead	čaj	čaj
		Marks & Spencer	čaj, káva, marmeláda, ovoce, cukr, ořechy, čokoláda	čaj, káva, marmeláda, ovoce, cukr, ořechy, čokoláda
		People Tree	trička	trička
		QI Teas	čaj	čaj
		Topman	oděvy	oděvy
		Topshop	oděvy	oděvy
		Traidcraft	trička	trička

Třídění kávy – Etiopie.

Foto: Mamacoffee.

ASOCIACE PRO FAIR TRADE

O Asociaci

Asociace pro fair trade je zájmovým sdružením právnických osob, které se zabývá praktickými i strukturálními otázkami rozvoje spravedlivého obchodu v České republice. Zájmem členů a celé asociace je podporovat fair trade a dohlížet na využívání ochranné známky Fairtrade®.

Asociace vznikla v roce 2004 jako platforma pro setkávání neziskových organizací a firem, které se obchodováním produktů v rámci fair trade již delší dobu zabývají a mají s ním četné zkušenosti. Členství je zejména otevřeno organizacím aktivně zapojeným do osvěty a propagace fair trade a importérům uvádějícím fair trade produkty na český trh.

Cíle Asociace

Naším cílem je celkový rozvoj fair trade v České republice, zejména:

- Vytvoření fóra pro diskuzi a spolupráci v otázkách týkajících se rozvoje fair trade v ČR, podpora jeho prodeje a propagace.
- Dohled nad dodržováním mezinárodně platných standardů fair trade.
- Zavádění, propagace a kontrola jednotné certifikace výrobků se známkou Fairtrade®, kterou vydává FLO.
- Podpora pro nové iniciativy v této oblasti.

Biotrh – Praha. Foto: Veronika Bačová.

Organizační struktura

Rada

Jiří Hejkrlik

předseda

Tomáš Bílý

místopředseda

Věra Lukášová

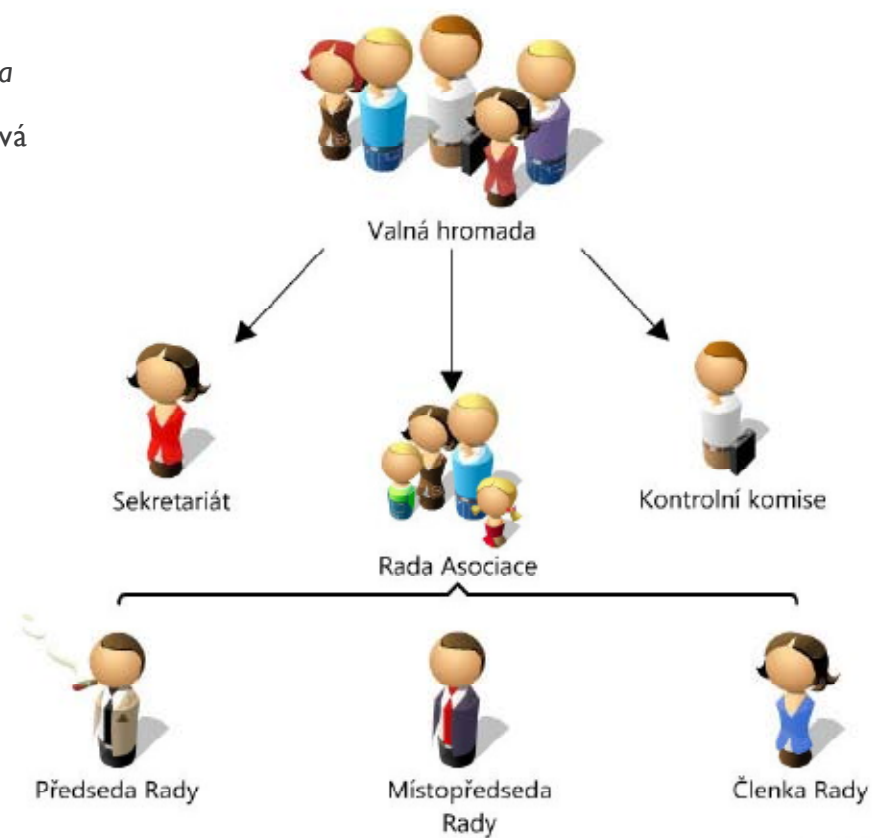
členka Rady

Kontrolní komise

Jiří Sládek

Sekretariát

Kristýna Augustinská

Třídění kávy.

Foto: Škola kávy.

ČLENSKÉ ORGANIZACE V ROCE 2008

Na konci roku 2008 tvořilo Asociaci šest organizací. Jedná se o soukromé subjekty typu s.r.o a nevládní neziskové organizace (o.s. a o.p.s.). Už z povahy členských organizací je tedy zřejmé, že fair trade není pouhý obchod, ale má mnohem delší přesah do sféry vzdělání a občanské angažovanosti.

Členské organizace se zavazují k plnění společných cílů plynoucích z Kodexu chování člena Asociace pro fair trade. Organizace také nesmí používat nekalé obchodní praktiky a jsou povinny v rámci Asociace transparentně poskytovat údaje o svých obchodních aktivitách. Jejich zástupci a zástupkyně se pravidelně scházejí na schůzích Asociace.

Takto hodnotí členové Asociace rok 2008

„Rok 2008 přinesl Ekumenické akademii Praha mnoho nového. Především nám přálo štěstí a získali jsme několik velkých projektů najednou. A tak vedle tradičních aktivit Pražské školy alternativ jsme začali pracovat na českém vydání zprávy Social Watch, a tím také na zvyšování povědomí české veřejnosti o sociálním rozvoji. Snažíme se v rámci projektu Procure IT Fair působit na veřejné instituce a univerzity, aby nakupovaly výpočetní techniku, která pochází ze sociálně udržitelných podmínek. Z oblasti fair trade jsme v tomto roce ukončili projekty Fair a Bio snídání a přípravný projekt česko-rakouské spolupráce. Na základě těchto zkušeností jsme s projektovými partnery z Německa, Rakouska a Asociace pro fair trade sestavili nový projekt Qualifair, který má jako hlavní cíl zvyšovat kvalifikaci prodejců fair trade výrobků v České republice. Díky všem těmto aktivitám se Ekumenická akademie Praha rozrostla na 8 zaměstnanců a celou řadu dobrovolníků. Také obchod fair trade produkty zaznamenal změny a to především v zavedení naší nové značky Fair&Bio.“
Ekumenická akademie Praha o.s.

„Excellent Plzeň s.r.o. prohloubil v roce 2008 spolupráci se svými partnery, zejména společnostmi dm, která postupně rozšiřuje nabídku fair trade potravin. Podařilo se přesvědčit o smysluplnosti fair trade i další obchody a dosáhnout toho, aby zboží ze spravedlivého obchodu bylo široké veřejnosti dostupnější. Fair trade produkty zařadilo do nabídky Makro, Cash and Carry a síť restaurací Eurest. Fair trade produkty také využívá stále více firem v rámci své společenské odpovědnosti, především formou dárkových balíčků. Příkladem může být velká vánoční kampaň společnosti O2 Telefónica. Uskutečnili jsme také několik desítek promo akcí, přednášek a různých osvětových akcí pro veřejnost. Na konci roku se náš tým vydal na kontrolně-vzdělávací cestu mezi pěstiteli fair trade i konvenční kávy v Ugandě, kde jsme načerpali řadu velmi detailních informací o přínosech fair trade pro pěstitelé.“
Excellent Plzeň s.r.o.

„V roce 2008 jsme převedli všechny aktivity související s fair trade z fyzické osoby na právnickou osobu Fairově s.r.o. Soustředili jsme se na oslovení nových fair trade dodavatelů a zařazení jejich výrobků do našeho sortimentu: Divine Chocolate (čokolády a kakao – všechny mají Fairtrade® certifikaci), Cafédirect (kávy, čaje, horká čokoláda – všechny výrobky mají Fairtrade® certifikaci, část je BIO), Hampstead Tea (čaje – všechny výrobky s certifikací Fairtrade, bio a DEMETER). Fairově s.r.o. se stalo členem Asociace pro fair trade. Na jaře 2008 jsme otevřeli specializovaný fair trade obchod v centru Prahy a na podzim 2008 ukončili jeho činnost z důvodu nízkých. V roce 2008 strávil jednatel Martin Kobera pracovní 6 měsíců v Ugandě. Ve volném čase navštívil fair trade družstva.“
Fairově s.r.o.

„Rok 2008 potěšil tím, že ani v době ekonomické krize se nepřestal zvyšovat zájem o Fair Trade a vůbec zájem o rozvojové země a jejich problémy. Pro nás je důležité, že rozvojová témata pronikají stále více do učebních programů škol, a tak můžeme oslovovat větší množství mladých lidí. Vidíme, že je pro témata, která trápí lidi v rozvojových zemích, dokážeme zaujmout, a tedy i pro ideu a podporu myšlenky Fair Trade. Stejně tak je pro nás důležité, že se snad stále lépe, právě i díky Asociaci pro fair trade, daří propojovat aktivity těch, kteří to s šířením Fair Trade v Česku myslí poctivě a vážně. Podobné sladování různých přístupů k Fair Trade jsme viděli i ve světovém měřítku. To vše nám ve Společnosti pro Fair Trade dává optimismus a sílu dál se tématu věnovat.“
Společnost pro Fair Trade o.s.

„Znameníká káva, čaj, kakao, čokoláda... to je fair trade. Ale káva, čaj, čokoláda - přesto, že obchod s nimi přináší pro rozvojovou pomoc obrovské peníze - není celý fair trade. Neoddělitelně k němu od samého začátku patří i řemeslné výrobky.“
Jeden svět, o.p.s.

PROJEKTY

Podpora kapacit Asociace pro fair trade pro zapojení do mezinárodního systému Fairtrade®

Donor: Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Cílem tohoto projektu bylo upevnění mezinárodně platných standardů pro obchodování s produkty Fairtrade® v ČR a zvýšení povědomí o významu a používání známky Fairtrade® mezi obchodníky a veřejností.

Jednání s FLO

Během roku 2008 byla započata intenzivní spolupráce mezi Asociací a FLO. Hlavním cílem jednání bylo zapojení Asociace do struktury a činnosti FLO za účelem mo-

nitingu používání, kontroly a propagace známky Fairtrade® v ČR. Asociace dostala možnost během několika jednání (v Bonnu a ve Varšavě) předat své zkušenosti s dynamickým rozvojem fair trade v ČR. Asociace předložila FLO strategie dlouhodobého partnerství.

V rámci jednání byla společně s experty z FLO navržena strategie dalšího financování činnosti Asociace v ČR. Udržitelnost spočívá zejména v možnosti čerpání financí plynoucích do systému FLO v podobně licenčních poplatků, které každý obchodní subjekt, který uvádí na trh certifikované produkty Fairtrade®, musí do FLO odvádět. Tato strategie a budoucí spolupráce

byly ze strany FLO kladně přijaty a jednání mezi oběma stranami by mělo být završeno v roce 2009 uzavřením smlouvy o spolupráci.

Během roku docházelo rovněž k pravidelným kontrolám a byla založena databáze příkladů značení a propagace produktů jak mezi členy Asociace, tak namátkovými návštěvami fair trade prodejen a internetových e-shopů.

Semináře a osvětové akce

Náplní Asociace je rovněž vedení svých členů ke správnému nakládání s produkty fair trade a řádném informování o nich.

Vzhledem k tomu, že fair trade produkty zatím v České Republice nepatří ke každodennímu spotřebnímu zboží, setkáváme se s celou řadou nejasných otázek. Mezi hlavní problémy, které bylo a je nutné řešit,

patří správné používání ochranné známky Fairtrade®, a s tím spojených rozdílů mezi různými certifikačními systémy a necertifikovanými fair trade produkty. Je proto obzvlášť nutné objasnit správné používání této ochranné známky obchodníkům a distributorům fair trade zboží, kteří mají potažmo největší vliv na rozvoj hnutí fair trade v ČR.

Asociace zorganizovala semináře pro své členy, kterým byly zprostředkovány aktuální informace o činnosti FLO a systému fair trade. Pro veřejnost byl ve spolupráci se studentským spolkem SPODEK uspořádán Večer pro fair trade na České zemědělské univerzitě v Praze, jehož náplní byla výstava fotografií, prezentace na téma fair trade, projekce dokumentu a prodej fair trade výrobků. Tato akce byla podpořena vedením univerzity a setkala se s velkým zájmem ze

strany studentek a studentů a plánuje se její zopakování i v následujících letech.

Poskytování informací

Během roku 2008 byly rozšířeny kapacity Asociace sloužící veřejnosti a zainteresovaným obchodníkům k poskytování informací o pravidlech používání známky Fairtrade®. Asociace poskytla celou řadu konzultací zájemcům o dovoz produktů fair trade, o možnosti získání známky Fairtrade®, o vyhledávání partnerů v rozvojových zemích a problematice fair trade obecně. Během roku došlo také k certifikaci prvního českého zpracovatele Fairtrade® produktů Mamacoffee.

Během projektu byly vytvořeny čtyři informační listy pro odbornou veřejnost popisující základní problémy spojené s prodejem fair trade produktů:

- Manuál postupu získání certifikace a licence pro používání známky Fairtrade®.
- Rozdíl mezi kontrolou a certifikací firem a produktů ze strany FLO (certifikace produktů) a WFTO (certifikace celých produktů a firem).
- Manuál nakládání s ochrannou známkou Fairtrade®.
- Rozdíly mezi různými systémy kontroly a certifikace etického původu produktů z rozvojových zemí (Fairtrade®, fair trade, Rainforest Alliance, UTZ, Rapunzel).

Během projektu byl vytvořen základ webových stránek a vytisknut informační leták o Asociaci. Kromě toho bylo zakou-

peno vybavení stánku pro prezentace na veřejných akcích.

Další aktivity

Asociace se rovněž věnovala propagační činnosti a zúčastnila se tří velkých veletrhů: celoevropský Fair Trade fest 2008 v Lyonu (únor 2008), brněnský veletrh Salima (březen) a plzeňský ExPlzeň (září).

Za účelem rozšíření své členské základny a rozšíření znalosti o fair trade v ČR všeobecně pracovala Asociace také na medializaci systému Fairtrade® v českých médiích. Jednalo se zejména o tištěné výstupy a rozhovory v Českém rozhlase.

Seminář o fair trade v IC OSN Praha
16.10.2008. Foto: Kristýna Augustinská.

Zvyšování odbornosti pracovníků sektoru fair trade (koncept „QualiFair“)

Donor: Evropská Komise a Ministerstvo zahraničních věcí ČR

GŘ pro vzdělávání a kulturu

Program celoživotního učení

Asociace se koncem roku 2008 stala jednou z dvanácti partnerských organizací projektu QualiFair, realizovaného partnery z Německa (DEAB, finep) a Rakouska (KommEnt). Kromě Asociace se na projektu podílí za českou stranu i Ekumenická akademie. Cílem české části projektu je příprava vzdělávacího manuálu pro prodejce fair trade za podpory německé strany. Hlavní aktivity projektu jsou naplánovány

na roky 2009 a 2010. Kromě manuálu budou vyškoleni čtyři profesionální školitelé/školitelky a za účasti německých lektorek provedeno a vyhodnoceno několik testovacích seminářů.

Foto: Jeden svět

PLÁNY DO BUDOUCNA

V roce 2009 chceme pokračovat v následujících aktivitách:

- Další vyjednávání s FLO s cílem stát se českou Fairtrade Marketing Organization a tím rozšířit své pravomoci a zajistit návratnost licenčních poplatků v rámci systému Fairtrade®.
- Upevnění pozice Asociace v mezinárodních fair trade strukturách a organizacích a reprezentace českého fair trade v zahraničí.
- Rozšiřování členské základny.
- Ve spolupráci s Ekumenickou akademií účast na semináři k projektu QualiFair v Německu, uspořádání úvodního semináře v ČR a rozpracování pilotní verze manuálu.
- Prezentace a propagace fair trade v ČR na veletrzích, festivalech a jiných veřejných akcích.

FINANČNÍ ZPRÁVA

Výsledovka k 31. 12. 2008

	Hlavní	Činnost Hospodářská	Celkem
A. Náklady			
I. Spotřebované nákupy celkem	92 415,69	0,00	92 415,69
1. Spotřeba materiálu	92 415,69	0,00	92 415,69
II. Služby celkem	189 958,20	0,00	189 958,20
6. Cestovné	51 995,50	0,00	51 995,50
7. Náklady na reprezentaci	12 406,00	0,00	12 406,00
8. Ostatní služby	125 556,70	0,00	125 556,70
III. Osobní náklady celkem	159 912,00	0,00	159 912,00
9. Mzdové náklady	143 979,00	0,00	143 979,00
10. Zákonné sociální pojištění	15 607,00	0,00	15 607,00
12. Zákonné sociální náklady	326,00	0,00	326,00
IV. Daně a poplatky celkem	797,00	0,00	797,00
16. Ostatní daně a poplatky	797,00	0,00	797,00
V. Ostatní náklady celkem	662,01	0,00	662,01
18. Ostatní pokuty a penále	33,00	0,00	33,00
24. Jiné ostatní náklady	629,01	0,00	629,01
VI. Odpisy, prod. majetek, tvorba rezerv a opr. pol. c	0,00	0,00	0,00
VII. Poskytnuté příspěvky celkem	8 113,00	0,00	8 113,00
32. Poskytnuté členské příspěvky	8 113,00	0,00	8 113,00
VIII. Daň z příjmů celkem	0,00	0,00	0,00
Náklady celkem	451 857,90	0,00	451 857,90
B. Výnosy			
I. Tržby za vlastní výkony a zboží celkem	5 000,00	0,00	5 000,00
2. Tržby z prodeje služeb	5 000,00	0,00	5 000,00
II. Změna stavu vnitroorg. zásob celkem	0,00	0,00	0,00
III. Aktivace celkem	0,00	0,00	0,00
IV. Ostatní výnosy celkem	287,27	0,00	287,27
15. Úroky	286,77	0,00	286,77
18. Jiné ostatní výnosy	0,50	0,00	0,50
V. Tržby z prod. maj., zúčt. rezerv a opr. pol. celk	0,00	0,00	0,00
VI. Přijaté příspěvky celkem	20 113,00	0,00	20 113,00
27. Přijaté příspěvky (dary)	8 113,00	0,00	8 113,00
28. Přijaté členské příspěvky	12 000,00	0,00	12 000,00
VII. Provozní dotace celkem	400 000,00	0,00	400 000,00
29. Provozní dotace	400 000,00	0,00	400 000,00
Výnosy celkem	425 400,27	0,00	425 400,27
C. Výsledek hospodaření před zdaněním	-26 457,63	0,00	-26 457,63
D. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ po zdanění	-26 457,63	0,00	-26 457,63

Rozvaha k 31. 12. 2008

A K T I V A	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
Dlouhodobý majetek celkem	0,00	0,00
I. Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	0,00	0,00
II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	0,00	0,00
III. Dlouhodobý finanční majetek celkem	0,00	0,00
IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	0,00	0,00
Krátkodobý majetek celkem	20 185,30	33 228,67
I. Zásoby celkem	0,00	0,00
II. Pohledávky	1 000,00	0,00
I. Odběratelé	1 000,00	0,00
III. Krátkodobý finanční majetek celkem	18 484,30	33 228,67
I. Pokladna	17 204,00	2 084,00
2. Ceniny	300,00	0,00
3. Bankovní účty	980,30	31 144,67
IV. Jiná aktiva celkem	701,00	0,00
I. Náklady příštích období	701,00	0,00
AKTIVA CELKEM	20 185,30	33 228,67

P A S I V A	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
Vlastní zdroje celkem	20 185,30	-6 272,33
I. Jmění celkem	0,00	0,00
II. Výsledek hospodaření celkem	20 185,30	-6 272,33
I. Účet výsledku hospodaření	0,00	-26 457,63
2. Výsledek hospodaření ve schvalov. řízení	18 957,30	0,00
3. Nerozděl.zisk, neuhráz.ztr.min let	1 228,00	20 185,30
Cizí zdroje celkem	0,00	39 501,00
I. Rezervy celkem	0,00	0,00
II. Dlouhodobé závazky celkem	0,00	0,00
III. Krátkodobé závazky celkem	0,00	39 501,00
I. Dodavatelé	0,00	16 501,00
4. Ostatní závazky	0,00	23 000,00
IV. Jiná pasíva celkem	0,00	0,00
PASÍVA CELKEM	20 185,30	33 228,67

PARTNERSKÉ ORGANIZACE

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem, kteří Asociaci pro fair trade v roce 2008 podpořili:

Rovněž děkujeme Informačnímu centru OSN v Praze a Spolku studentů ČZU v Praze SPODEK.

Děkujeme také všem dobrovolníkům a dobrovolnicím.

Vydala: Asociace pro fair trade
Text výroční zprávy: Asociace pro fair trade
Grafická úprava: Vasil Artamonov

Asociace pro fair trade
Na Míčáncích I
101 00 Praha 10
e-mail: info@fairtrade-asociace.cz
www.fairtrade-asociace.cz